

LIETUVIŲ LITERATŪROS IR TAUTOSAKOS INSTITUTAS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Antakalnio g. 6, 10308 Vilnius, tel. (8 5) 262 1943, el. p. direk@liti.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111955176

Šiaulių miesto savivaldybės
Gatvių bei visuomeninių objektų
pavadinimų parinkimo komisijai

2023-12- Nr. R5-
į 2023-11-30 Nr. S-4311

DĖL KOSTO KORSAKO GATVĖS PAVADINIMO

Kairiosios pakraipos, bet nukentėjęs nuo stalinistinio režimo statytinių, pašalintas iš komjaunimo, o komunistinis žurnalas „Priekalas“ apšaukė jį socialfašistu dėl bendradarbiavimo legalioje nepriklausomos Lietuvos spaudoje. K. Korsakas – žinomas ir gerbiamas kritikas tarpukariu. Savo poleminiais straipsniais ir recenzijomis, sudėtomis į knygas „Straipsniai apie literatūrą“ (1932), „Kritika“ (1936), „Rašytojai ir knygos“ (1940) nusipelnė pripažinto kritiko vardą. Didelį autoritetą turėjo kaip eruditas, o ne dėl ideologinių pažiūrų. Literatūra jam atrodė ne estetinė prabanga, o socialinės kovos įrankis.

Pokariu buvo puolamas dėl XIX a. pabaigos tautinio atgimimo pozityvių apibūdinimų ir knyga „Literatūra ir kritika“ (1949) griežtai sukritikuota LKP CK sprendimu. Pats autorius turėjo viešai pripažinti savo „klaidas“, kad išliktų Lietuvos mokslų akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros direktoriumi (juo buvo 1946-1984).

Ilga direktoriaus kadencija režimo metais liudijo apie jo diplomatinis sugebėjimus ir didžiulį autoritetą. Siekis apsaugoti lituanistinę įstaigą buvo sąmoningas – kad galėtų tęsti daugiatomio lietuvių kalbos žodyno, tautosakos leidimo darbus, pradėtų sistemingą praeities rašytojų kūrybos tyrinėjimą, sutelkęs jaunų filologų jėgas. Vertinti lietuvių literatūrinį palikimą buvo didžiausias K. Korsako rūpestis. Jo pagirtinas tikslas buvo į griežtai cenzūruojamą mokslinę apyvartą įvesti visą faktografiją, kuo daugiau rašytojų pavardžių, kad nebūtų ištrintos iš tautos atminties. Žinoma, tai buvo galima padaryti tik marksistinės metodologijos pagrindu.

Vadovaudamas institutui, K. Korsakas sudarė periodizacijos schemą keturtomei „Lietuvių literatūros istorijai“ (1957-1968), pats rašė atskirus skyrius ir buvo leidinio redaktorius. Šie tomai ilgai buvo pagrindinis atramos šaltinis dėstytojams, mokytojams.

K. Korsako dirbami darbai įgalino funkcionuoti gyvajame procese daugeliui kultūros vertybių, o tai garantavo nacionalinį tęstinumą nepalankiomis sovietmečio sąlygomis.

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas nepalaiko sprendimo keisti Kosto Korsako gatvės pavadinimą. Praėjus daugiau nei trims dešimtmečiams nuo nepriklausomybės atgavimo nebe laikas trinti istorinę atmintį. Nestabilumas traumuoja gyventojus ir yra finansiškai nuostolingas miestui.

Jeigu Šiaulių miesto gyventojai vis tik nutartų keisti gatvės pavadinimą, siūlytume ją pervadinti rašytojos, visuomenininkės Jurgos Ivanauskaitės – Kosto Korsako anūkės vardu.

Daugiau informacijos: *Literatūra ir kalba*, T. XXII. Kostas Korsakas / [Vytautas Galinis](#), [Vytautas Kubilius](#). – Vilnius, 1995. – 413 p. – [ISBN 9986-513-05-7](#).

Direktorė

prof. dr. Aušra Martišiūtė-Linartienė

Habil. dr. Jūratė Sprindytė, el. p. jurasp@liti.lt